

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/kolegium-ipn/archiwum-kolegium-ipn/kolegium-ipn-czerwiec-2016-cze/sklad-kolegium-czerwiec-2016-c/34745,prof-dr-hab-Jozef-Marecki.html>
01.03.2026, 04:40

prof. dr hab. Józef Marecki

01.07.2016

Urodził się 31 stycznia 1957 r. w Krośnie. Historyk, wykładowca na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie oraz pracownik krakowskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Specjalista z zakresu archiwistyki i historii najnowszej. Zajmuje się problematyką związaną z szeroko rozumianym krajobrazem kulturowym Europy. Szczególnie bliskie mu są heraldyka, numizmatyka oraz weksylologia, falerystyka i symbolika chrześcijańska. Należy do wielu towarzystw naukowych w Polsce i za granicą.

Kształcił się w Krośnie i Rzeszowie, gdzie ukończył Pedagogiczne Studium Techniczne (1979 r.). Następnie rozpoczął studia na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej (obecnie Uniwersytet Papieski Jana Pawła II) w Krakowie (ukończone w 1986 r.), równolegle studiując na Wydziale Historii Kościoła (obecnie Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego), gdzie ukończył także studia doktoranckie i się doktoryzował (1992). Habilitację z nauk humanistycznych w zakresie historii uzyskał w 2001 r., cztery lata później został profesorem UPJP II, a w 2011 r. uzyskał profesurę tytularną. W 1986 r. otrzymał święcenia kapłańskie w Krakowie; po dwuletniej pracy duszpasterskiej w Stalowej Woli został skierowany do pracy naukowej. Od 1990 r. związany jest zawodowo z Wydziałem Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie jako wykładowca akademicki. Kolejno pracował jako asystent (1990–1994) i adiunkt (1995–2001) w Katedrze Historii Kościoła w Czasach Najnowszych, a następnie został powołany na kierownika Katedry Archiwistyki i Nauk Pomocniczych, na którym to stanowisku pracuje do chwili obecnej. Ponadto od 2002 r. pracował jako kierownik Studium Archiwistycznego (2002–2008), Studium Archiwistyczno-Bibliotekoznawczego (od 2008 r.) i Podyplomowych Studiów z Archiwistyki i Bibliotekoznawstwa (od 2008 r.). Do chwili obecnej wypromował około 100 magistrów i licencjatów zawodowych oraz 5 doktorów. Ponadto prowadził wykłady na Uniwersytecie Śląskim, w Krakowskim Instytucie Rozwoju Edukacji oraz w Wyższych Seminariach Duchownych afiliowanych do UPJP II. Za działalność na polu dydaktycznym i organizacyjnym został odznaczony medalem KEN (2006) i kilkakrotnie wyróżnieniami rektora UPJP II.

W 2006 r. podjął pracę w Oddziałowym Biurze Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu – jako główny specjalista, koncentrując swe badania na represjach wobec Kościoła katolickiego i innych związków wyznaniowych. Współinicjator edycji źródeł „Niezlomni” oraz redaktor serii wydawniczej „Kościół w Okowach”. W 2007 r. otrzymał nagrodę Prezesa IPN za działalność naukową.

Ponadto angażuje się w działalność na polu archiwistycznym, prowadząc wykłady z archiwistyki, organizując szkolenia dla archiwistów oraz aktywnie uczestnicząc w życiu tego środowiska. M.in. był członkiem Rady Naukowej przy Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych (z nominacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 2009–2012), jest członkiem Zespołu Specjalistów do Spraw Archiwaliów przy Kościelnej Komisji Konkordatowej (nominacja w 2004 r.) oraz członkiem Rady Naukowej przy Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Jest członkiem wielu towarzystw i instytucji naukowo-badawczych, m.in. Komisji Historycznej PAN – Oddział w Katowicach (od 2004 r. zastępca kierownika), Polskiego Towarzystwa Historycznego,

Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, Stowarzyszenia Archiwistów Kościelnych (wiceprezes 2004-2008 i prezes 2008-2012), Polskiego Towarzystwa Teologicznego (wiceprezes 1996-2008; kierownik Sekcji Historycznej 1992-1996, 2002-2016), Instytutu Badań Dziejów Kościelnych w Łucku (zastępca dyrektora od 2010 r.). Współpracując z placówkami muzealnymi pełnił szereg funkcji doradczych i kierował radami naukowymi. W ostatnich miesiącach został powołany do Zespołu do Spraw Nagród w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz do Rady Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Opublikował 32 monografie i zwarte edycje źródłowe, redagował 33 prace zbiorowe, opublikował blisko 190 artykułów naukowych w kraju i za granicą, 70 haseł biograficznych, ponad 70 artykułów popularnonaukowych. Podczas konferencji i sesji naukowych wygłosił 206 referatów, w tym za granicą 22, a w kraju 31 na konferencjach międzynarodowych i 153 na ogólnopolskich. W dorobku posiada także 96 wystąpień popularyzatorskich, około 50 nagrań radiowych i telewizyjnych. Znany w środowisku harcerskim jako założyciel „niezależnego” Szczepu Harcerskiego Leśne Plemię w Stalowej Woli - Rozwadowie (1986) i duszpasterz harcerski, duchowy opiekun Sybiraków i środowisk kombatanatów w Małopolsce.

Uchwałą Sejmu RP z dnia 23 czerwca 2016 r. powołany na członka Kolegium IPN.

Wiceprzewodniczący Kolegium od 27 czerwca 2017 r. do 27 czerwca 2019 r.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

prof. dr hab. Józef Marecki